

Як читати газету.

Декому здається, що вистарчить бути тільки грамотним, щоб уміти читати газету. Інший знова думає, що раз він уміє читати — читає і цього вже вистарчає. Ось тільки одна біда — він прочитає робітничу газету, відтак "патрістичну" і вже не знає котрій вірити, бо про одну й ту саму справу кожна з них пише инакше.

А ось ще один вірець: робітник свідомий, читає дуже багато, а візьме до рук якусь газету або журнал, що перший раз попадає йому до рук і питає: хто ту газету або журнал видає і де? Або ще другий прибір, що має місце в мій присутності: взяв один товариш в руки "Укр. Роб. Вісти", на першій сторінці котрих великими буквами повідомлялось, що від 1. марта "Укр. Роб. Вісти" починають виходити три рази на тиждень і каже до другого: "бачиш, "Укр. Роб. Вісти" будуть виходити вже на вісім сторінок". Здається, пустячина?

В тім то й річ, що не пустячина. Щоби газету читати й розуміти, мало бути лише грамотним — треба бути грамотним політично й літературно. А чи багато таких нас найдеться? Не стидаймося, ми вже дорослі — я кажу, що не дуже багато.

Візьмемо першу сторінку газети. В Канаді і Зауочених Державах така система, що на першій сторінці всі подаються телеграфічні новини світових подій. Тоді самі системи держави тут і українська преса. Читаємо ми новинки. Нікотра з українських газет в Канаді і Зауочених Державах не має власних телеграфічних агентств ні в Європі ні в Америці, а всі вони подають свої новинки за буржуазними агентствами. Нікний редактор не дає собі голови стяти за правдивість цих новинки. Однак вже своїм редакторським нюхом він відгадує, котра з новинки відповідає правді. А вгадує тому, що кожен дану газету новинку попереджали відповідні події, які вже відомі редакторів з газет. Або скажемо, одну й ту саму новинку подають одночасно кілька агентств, це значить, що така новинка більш менш правдива.

Не всі редактори чесні у вибиранню новинки для своєї газети. Многі з них підбирають такі новинки, які підходять під їх смак. Ось, скажемо, редактори укр. чорносотенних газет ненавидять радянську владу, а з нею й Радянську Україну. І ви не найдете ні одного числа їхніх газет, в яких не містяться брехонь про радянську владу.

Шість і пів років існує радянська влада, шість і пів років з дня на день вони брешуть про неї. Остання найновіша брехня в укр. чорногазетах є, що Зиновєв, Каменєв і Сталін прогнали голову Раднаркому Радянського Союзу Рикова з Москви на Крим. Певна річ, редактори не виснади цей брехня з пальця, та брехня походить з вищих жерел буржуазної телеграфічної агенції десь в Ридзі або Букарешті. Але-ж редактори чорносотенних газет дуже добре знають, що це брехня, але вона їм люба і вони підсовують її своїм читачам.

А що-ж на це читач? Він читає й тре лоба. Бо він політично неграмотний. І тільки завдяки тому редактори чорносотенних газет можуть дурити його шість літ з дня на день грушками на вербї.

А то візьмемо пересічного читача.

Наспіла, скажім, телеграма, що у Львові замкнено "Землю і Волю" і ту телеграму передрукували "Укр. Роб. Вісти". Проійшов тиждень від появи телеграм, а "Земля і Воля" приходить своему передплатникові.

— Е, слушайте, товариші, ви писали, що "Землю і Волю" замкнено, а вона ось приходить.

Або в часі війни, я мав таку суперечку з одним робітником, невідомим ворогом свідомого робітництва. В "Укр.

У ВЕЛИКОМУ МІСТІ.

Велике фабричне місто, з гарними великими домами на горбку. Фабричні димари сягають аж під хмари. Зимово покрита снігом прикрита земля, височезні дерева, розгалужені по бульварах, вгинаються під білими платками снігу. Вечер. Мороз скрипить під ногами, на вулицях нікого, тільки там то не там за будинку перебіжить напів одяжене хлопця і викрикує з "бончом" газет під паху, шукає покупця на газету, щоб заробити на біду вечеру, і хоч голод і холод дошкучає, він наче не звертає уваги, а кричить. Час від часу перебігає трамвай набитий чорними, змореними, напів мертвими робітниками, які вертають з фабрик до своїх закуренних хаток. Місто, неначе розділене на дільниці. На північній частині розлягається дим з фабричних коминів і розлягається далеко по великій долині та прикриває тисячі розкиданих маленьких домиків. Поміж домиками вештаються змарнілі-худошаві постаті муштин і жінок, що бігають від сусіди до сусіди і розказують одні другим про свої нестачі. Як подивившись на полудневу дільницю міста то бачиш цілком відмінний другий світ. На горбках пишаві гарні великі доми, обсажені великими деревами, артистично вмальовані будинки. В кожнім домі по 20 кімнат а то й більше. Живе в них тільки одна родина з трох або чотирох душ. Дорога широка, по обох боках дороги гарні вироблені бульвари посаджувані деревами, перед кожним домом великий гарний автомобіль, а з кожного дому розноситься мелодійний тон п'яна. З кухонь чути пахучий запах ріжнородних страв. Шампани і дороги старі вина розливаються по гарно прибранних столах. Доми розкошії життя! Пани і пані понадруковані купаються в шампанах, регочуться і вдовольняються забавами. Доми і подвіри чистенькі, освітлені електричними лампами, виглядають так, як говорив біблійна легенда про райський город Адама і Єви. І коли вдивившись в це роскішне життя насувалься на очі долина з маленькими закуренними домиками, яких а поза фабричних димів не видно. Приходить тобі на думку, що в тих маленьких "шандалах" тиснуть в тісненькій кімнаті пів дозна душ а то й більше, і бачиш, як на холодний підлозі, голі, розкриті, замурзані, скупчилися п'ятеро-шестеро маленьких дітей і гриються одно від другого. Бачиш, як жовта змарніла матір встала раненько і сидить біля холодильної кухні, зажурена, і сушить собі голову де роздобути що небудь, щоб заспокоїти голод і холод цих маленьких невинних дітей, що лягли вчора в вечер годиною, з надією на краще завтра. І бачиш маленьке рудоносе дівча, що з пророся говорить хліба... хліба... Мати тільки здвинула плечима а рясні слози покотились по її змарнілим обличчю.

І коли я бачу перед своїми очима ці два світи, роскішне і нужденне життя голодних і холодних, коли бачу, що ті, які працюють-гарують вічно і живуть в нещасних кімнатах, як ті мурави і з дня на день примірають голодом, а напудрені ніби люди, які ніколи нічого не роблять і не вмють робити, а на все мають слуг, тоді хочеться крикнути на все горло: "Де ж ваша справедливість? Де ж ваша демократія? Де ж ваша вихвалена по під небеса цивілізація?" В той час стаю злющим, забуваю про все і п'яний від злорада.

Але десь далеко в глибини могого замученого серця жевріє надія на краще. Я вірю. Бірю, що вільне життя таки народиться, що світ цілий побачать люди без кордонів, а в ньому рівну — веселу сімю працюючих. І тому — хочеться жити, хочеться боротись з насильством, рабством і неправдою за рівне — нове життя, за життя любови і братерства.

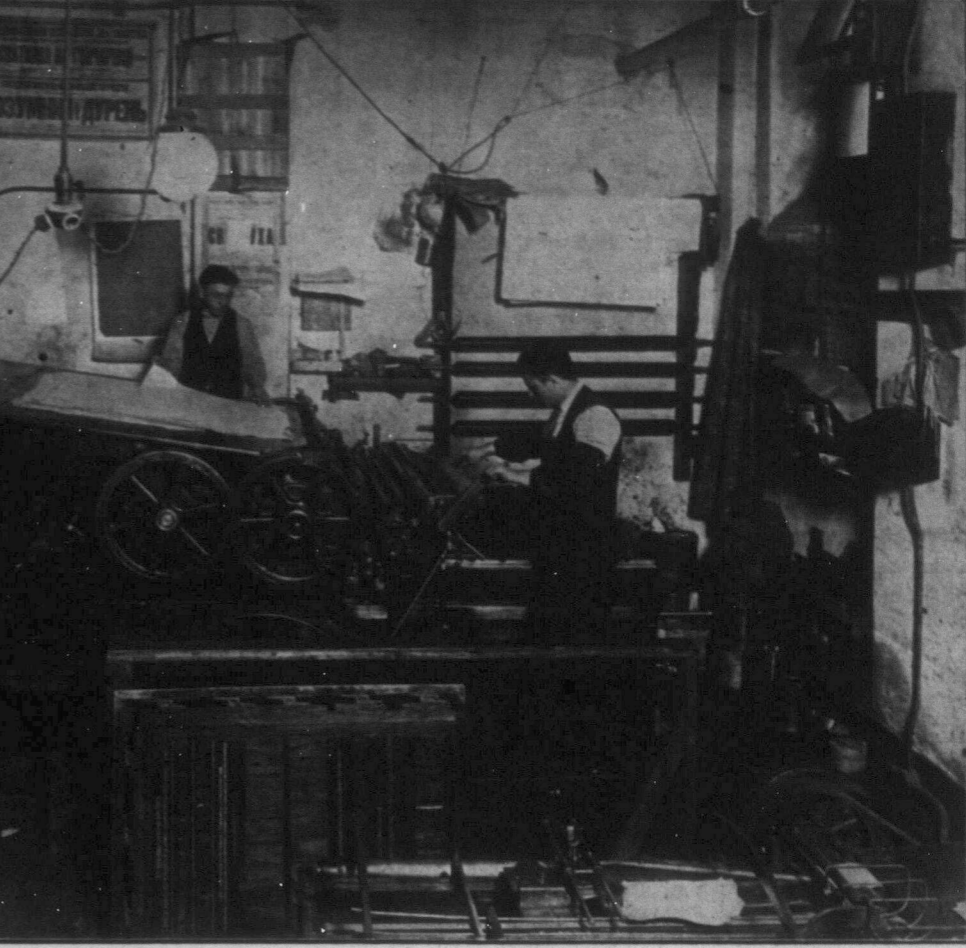
*Помевоалей.
Робітник.
Саскатун, 17. січня 1924.*

СЕЛЯНСЬКИЙ РУХ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Генеральний секретаріат між народньої селянської ради в Москві дістав відомості з Чехословаччини про все більше ширення з кожним днем серед чехословацького пролетаріату й селянства — ідеї тісного єдиного робітництва з селянством. Керуюча в Чехословацькій аграрній партії втратила довіря працюючих мас. В 1917 році ця партія пообіцяла селянству віддати до його користування всі землі, що належать поміщикам Німцям та вагачі поміщикам інших національностей. Через ту обіцянку партія дістала на виборах більшість голосів. На ділі ж, розуміється, вишло зовсім не так як було обіцяно перед виборами. Земельну реформу аграрії провадити досить слабо. Землі поміщиків Німців дісталися, головним чином, верхам аграрної партії. Селянство ж, мало того, що землі не дістало, але на його була завалена вся вага тяжких податків. Селянство пізнало на практиці, що аграрна партія відвернулася від його, виявляючи часом своє відношення гострими проявами незадоволення. По друге, незадоволення полікою верхів охопило й низи селянської партії. На місцях у багатьох організаціях аграрної партії помічається сильне незадоволення, що доводить місцеві організації майже до отвертого обурення супроти свого ЦК. Фактично роскол у лавах аграрної партії вже почався. За останній час утворилась нова "німецька аграрна партія".

В угорських районах Чехословаччини організувалась цілком самостійна селянська партія на чолі з Ходжі, при чому ліва частина тої партії не ховалась своїх симпатій до комуністів. В той же час під керівництвом Цанкі утворена селянська партія, що отверто працює з комуністами. На Карпатській Україні, де аграрна партія мала найбільший вплив та дістала за виборів 60% всіх поданих за нею голосів, селянство майже цілком на стороні комуністів. Особливо близька селянським масам ідея створення особливої партії малоземельних селян. Комуністична партія Чехословаччини є на цей час наймогутнішою політичною організацією на всю країну.

Чи Ви замовили вже собі перше число журналу "Робітниця", що вийшло 15. марта? Як ні, то замовляйте. Зміст ріжнородний, дуже цікавий. Багато ілюстрацій! Купуйте, доки не розійшовся наклад, бо потім пожалуйте.

Преса, на якій друкуються "Укр. Роб. Вісти", журнал і книжки, з пресменом і його помічником при роботі.

МАЛИЙ ФЕЙЛСТОН.

Остан Вішня.
ПРО ПУАНКАРЕ БІДОЛАШНОГО.
(На "матір" — "баба рака кутила").
Покотівся французський франк...
І котяться собі. А вже ж відомий такий закон є фізичний, що коли що покотиться, та ще вниз покотиться, то воно собі котиться, та й котиться... Та й котяться...
Одне слово, котяться та й котяться...
Трєба ж спитати...
Давай спитати...
Пуанкаре спинає... Бо франк це — французський гроші, а Пуанкаре Раймонд Пиліпович — це французський прем'єр-міністер... Найголовніша у Франції "шпанка".
Чим богу спитати, коли він собі котиться, та й котиться... Котяться та й котяться...
Законопроектом...
І стругнув, значить, Раймонд Пуанкаре фінансового законопроекта, усього тільки на 108 пунктів...

А франк, тим часом, котиться...
І почали той законопроект у парламенті голосувати... Проголосували перший і пункт...
— А чи ви ж мені довіряєте? — питає Пуанкаре...
— Може довіряємо, а може й ні! — кажуть депутати...
...А франк собі котиться? — Хто за "довіряємо"? — 3291!
— А хто проти? — 207!
...А франк собі котиться... Голосують третій пункт...
— А ви ж мені довіряєте? — питає Пуанкаре...
— Може довіряємо, а може й ні, — кажуть депутати...
— Хто за? — 3021!
— Хто проти? — 213...
...А франк собі котиться... Голосують пятій пункт...
— А ви ж мені довіряєте? — питає...
— Може...
І так далі...
108 раз, одне слово не треба написати...

Уважайте, значить, уже даї самі...
Коли вже голосували сто о-сьмий пункт, вийшло так, що Раймонд Пиліпович Пуанкаре мусів голосувати, що він і сам собі не довіряє...
І залишився прем'єром...
Потому — солідарний з усіма депутатами...
...А франк собі котиться...
І виграла собі на цій справі сама Польща...
Виграла на вальоризації своєї марки...
Що таке "вальоризація" — не знаю...
Спитав одного Поляка, що воно за штука, — каже: — Хоєра...
Може...
...А франк собі котиться...
Музей донецьким шахтарам.
За ініціативою одеського Губвиконкому музейній відділя Гублодствітві зорганізував великий художній музей, який подарував Донбасові одеські робітники. Музей має понад сто художніх картин великої вартості. В найближчому часі музей перевезеться до Луганську.

ХТО ЧИТАЄ -- ТОЙ ЗНАЄ!

ЗАМОВЛЯЙТЕ СЛІДУЮЧІ КНИЖКИ В РЕДАКЦІЇ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ВІСТЕЙ":

Історія Култури	\$2.50	Марксизм і Дарвінізм	20
Теорія історичного матеріалізму	2.00	Земля обітована	20
Тарас Шевченко в світлі епохи	.75	Роскази про сили природи, ч. I	20
Юда (драма в 5 діях)	.75	Перший Бухар Комуніст	15
Економ.-політичні проблеми пролет. диктатури	.50	Розмова про фізику	15
Як поставил реалізм і вірвання в богів	.50	Основні засади комунізму	15
Шлях до влади	.50	Введення в національну економіку	15
Початковий курс політичної економії	.50	Верхи (поєсія)	10
Фізиці нації і національної незалежності	.50	Нежданий гість (драматетя в 1 дії)	10
Безробітні (драма в 3 діях)	.50	Соціалізм Росії і буржуазна Польща	10
Нарис передісторичних водів	.40	Роскази про сили природи, ч. II	10
Порядник української мови	.35	Страйкер (драматичний образ)	10
Перед бурєю (драма в 4-ох діях)	.35	Сучасне став. сільського господ. на Україні	10
В митях росулсти (драма в 5-ох діях)	.35	Хто такий комуніст і чинта про воду	10
Ми і вони (народна драма в двоох діях)	.35	Про правду і неправду віру	10
Базар (драма в 4-ох діях)	.35	Резолюційні пісії	10
Малариник (драматичний есеї в одній дії)	.35	Як Галіція витягує в контрреволюцію	10
Гайворони (драма в 3-ох діях)	.35	Наука в горькійчій дурмані	10
Богів	.25	Україна як об'єкт міжнародної контрреволюції	10
Фабричні розмови про економію	.25	Про суть та причину туберкульозу	10
Тези і резолюції III Конгресу Комінтерна	.25	В кістках білого ораи (поєсія)	10
Капіталізм і робітництво в Індії	.25	Козаччина	10
Кара Маркс. його життя і діяльність	.25	Людське суцільство в передісторичнім розвитку	10
Червоні зоре (упоїнь)	.25	Третій Інтернаціонал і його історичне значіння	10
Матеріалізм — філософія пролетаріату	.25	Диктатура пролетаріату	10
Що таке асесітний гомоз робітниць	.25	Хто такі комуністи і чо вони хочуть	10
Як світ пішов до горе нозам (ком. в 3 діях)	.25	Церква і радянська влада	10
З життя першого чоловіка і сучасних дикунів	.25	Межи людиною та машиною	10
Найважча праця і капитал	.20	Нова політика Соціалістичної Росії	10
Заробітна плата, ціна і диск	.20	На чій боці справедливість	10
Маркс і Енгельс про диктатуру пролетаріату	.20	З історії царя-голода	10
		Фармер і робітник	10

Замовлення wraz з грошіми посилайте на адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.